

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

**Katasztrófák Csökkentésének
Világnapja**
Nemzetközi tudományos konferencia
2023. november 30.

Ki az a közbiztonsági referens? És mit csinál?

DÁNIEL ZOLTÁN

Az előadás felépítése

- Problémafelvetés
- Visszatekintés a közbiztonsági referens intézményének létrejöttére
- A VBÖ hozta változások
- A VBÖ hozta változások hatása az önkormányzatokra

Problémafelvetés

KI AZ A KÖZBIZTONSÁGI REFERENS?
ÉS MIT CSINÁL?

Ki az a közbiztonsági referens?

A 2012. januárjában bekövetkezett polgári-, katasztrófavédelmi jogszabályi környezetváltozás következtében, az önkormányzatoknál létrehozásra került a közbiztonsági referens feladatköre. Erre azért volt szükség, mert a korábbi rendszerrel együtt megszűntek a polgári védelmi kirendeltségek is, így a helyi szint a tűzoltóparancsnok lett, valamint az ő törzsébe tartozó katasztrófavédelmi megbízott. A kapcsolatot az önkormányzattal a polgári védelmi feladatok ellátása terén a hivatásos szervek helyi képviselői a közbiztonsági referensen keresztül tartják. A kapcsolattartás során számos feladatot, ellenőrzést hajtanak végre közösen a sikeres lakosságvédelmi, polgári védelmi feladatok ellátása érdekében.¹

És mit csinál?

A közbiztonsági referens feladatköre a katasztrófavédelem új, egységes, integrált rendszerében a polgármesterre háruló polgári védelmi feladatok esetén, a felkészülés, a védekezés és a helyreállítás időszakában a döntések előkészítése, az intézkedések támogatása, a polgármester munkájának segítése a lakosságvédelem minél hatékonyabb megvalósítása érdekében.^{2,3}

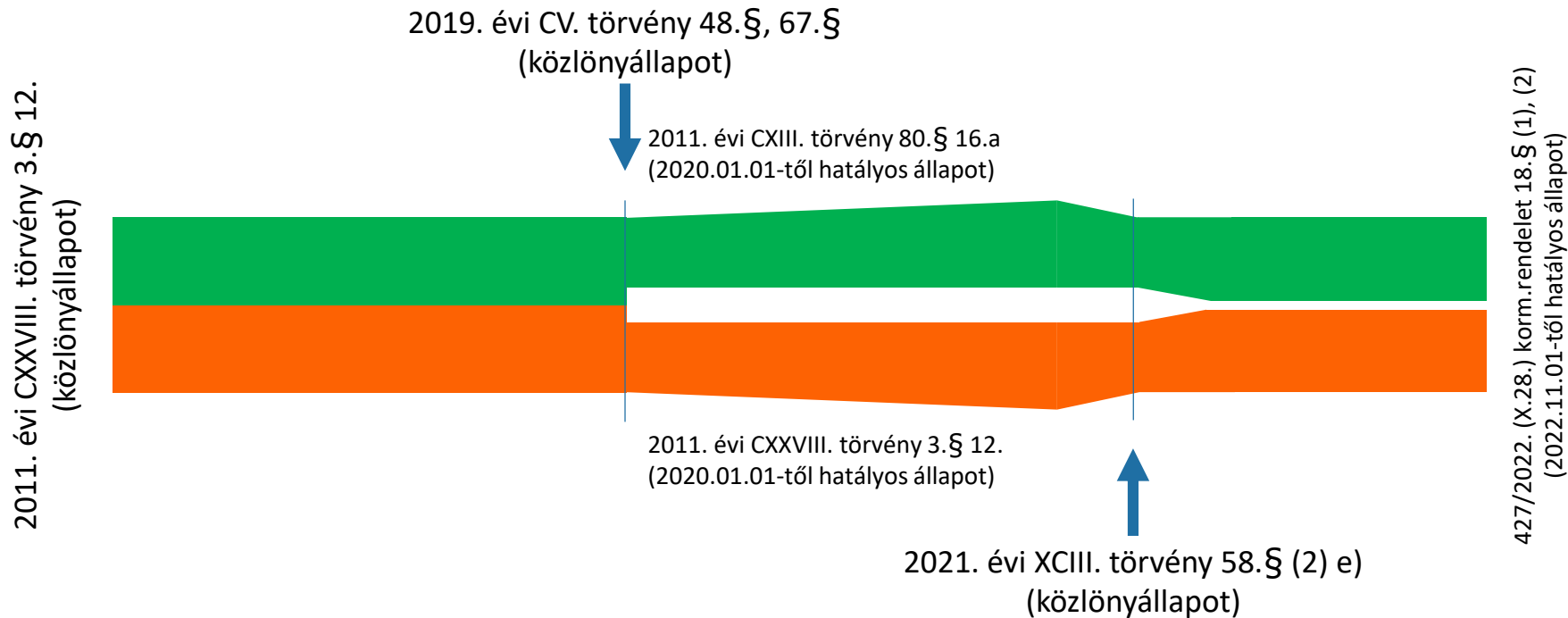
2. 2011. évi CXXVIII. törvény, 3.§. 12. (2022.11.01. előtti állapot)

3. 234/2011. (XI. 10.) Kormányrendelet, 12.§. (2022.11.01. előtti állapot)

Visszatekintés a közbiztonsági referens intézményének létrejöttére

A 2012. JANUÁRJÁBAN BEKÖVETKEZETT POLGÁRI-, KATASZTRÓFAVÉDELMI JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETVÁLTOZÁS KÖVETKEZTÉBEN, AZ ÖNKORMÁNYZATOKNÁL LÉTREHOZÁSRA KERÜLT A KÖZBIZTONSÁGI REFERENS FELADATKÖRE. ERRE AZÉRT VOLT SZÜKSÉG, MERT A KORÁBBI RENDSZERREL EGYÜTT MEGSZŰNTEK A POLGÁRI VÉDELMI KIRENDELTSÉGEK IS, ÍGY A HELYI SZINT A TŰZOLTÓPARANCSNOK LETT, VALAMINT AZ Ő TÖRZSÉBE TARTOZÓ KATASZTRÓFAVÉDELMI MEGBÍZOTT.

A közbiztonsági referens intézményének alakulása

A közbiztonsági referens feladatai⁴

Felkészülési időszak

A közbiztonsági referens a polgármester feladatmeghatározásának megfelelően vesz részt a polgármester védekezési feladatainak tervezésében, szervezésében

Védekezés időszakában

előkészíti a polgármester védekezéssel kapcsolatos szakmai döntését a lakosság és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében,

kapcsolatot tart a védekezést irányító, és abban közreműködő szervezetekkel

Helyreállítási időszakban

Közreműködik a vis maior eljárásban, részt vesz a kárfelmérésben, figyelemmel kíséri az újjáépítést

A VBÖ hozta változások

A 2012. JANUÁRJÁBAN BEKÖVETKEZETT POLGÁRI-, KATASZTRÓFAVÉDELMI JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETVÁLTOZÁS KÖVETKEZTÉBEN, AZ ÖNKORMÁNYZATOKNÁL LÉTREHOZÁSRA KERÜLT A KÖZBIZTONSÁGI REFERENS FELADATKÖRE. ERRE AZÉRT VOLT SZÜKSÉG, MERT A KORÁBBI RENDSZERREL EGYÜTT MEGSZŰNTEK A POLGÁRI VÉDELMI KIRENDELTSÉGEK IS, ÍGY A HELYI SZINT A TŰZOLTÓPARANCSNOK LETT, VALAMINT AZ Ő TÖRZSÉBE TARTOZÓ KATASZTRÓFAVÉDELMI MEGBÍZOTT.

Definíció béli változások

Közbiztonsági referens: a polgármester katasztrófák elleni védekezésre való felkészülési, védekezési, helyreállítási szakmai feladataiban, továbbá rendvédelmi

és honvédelmi feladataiban közreműködő,

köztisztviselői jogviszonyban álló, e feladat ellátására a polgármester által kijelölt, e törvény végrehajtási rendeletében meghatározott végzettséggel rendelkező személy.⁵

A polgármester a védelmi és biztonsági tevékenységre való települési szintű felkészülés keretében: kijelöli a védekezéssel összefüggő feladatokban közreműködő referenseket.⁶

A polgármester a Vbö. 58. § (2) bekezdés e) pontjára figyelemmel a védelmi és biztonsági feladat ellátására való felkészülés és a védekezéssel összefüggő feladat ellátása érdekében honvédelmi referenst, valamint közbiztonsági referenst jelölhet ki. Az (1) bekezdés szerinti feladatot a polgármester döntése alapján egy személy is elláthatja.⁷

5. 2011. évi CXXVIII. törvény, 3.§. 12. (közlönyállapot)

6. 2021. évi XCIII. törvény 58.§ (2) e) (2022.11.01. utáni állapot)

7. 427/2022. (X.28.) korm. rendelet 18.§ (1), (2) (2022.11.01. utáni állapot)

Definíció béli változások

Közbiztonsági referens: a polgármester katasztrófák elleni védekezésre való felkészülési, védekezési, helyreállítási szakmai feladataiban, továbbá rendvédelmi

és honvédelmi feladataiban közreműködő,

köztisztviselői jogviszonyban álló, e feladat ellátására a polgármester által kijelölt, e törvény végrehajtási rendeletében meghatározott végzettséggel rendelkező személy.

Közbiztonsági referensként a polgármester a védekezésre való felkészülés, a védekezés, a helyreállítás szakmai feladatában, továbbá rendvédelmi feladatában közreműködő, legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkező személyt jelölhet ki.⁸

Honvédelmi referensként a polgármester a honvédelmi felkészülés és védekezés szakmai feladatában közreműködő, legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkező személyt jelölhet ki.⁹

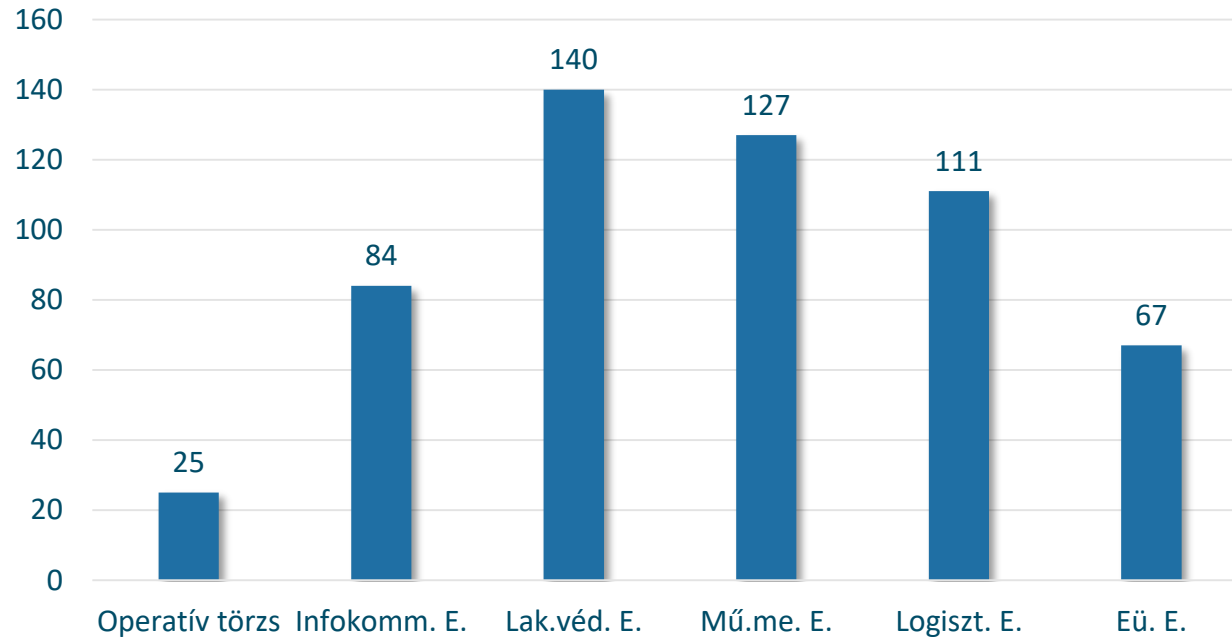
8. 427/2022. (X.28.) korm.rendelet 20.§ (1) (2022.11.01. utáni állapot)

9. 427/2022. (X.28.) korm.rendelet 19.§ (1) (2022.11.01. utáni állapot)

A VBÖ hozta változások hatása az önkormányzatokra

A KÖZBIZTONSÁGI REFERENS RÉSZT VESZ A TELEPÜLÉSI-,
VALAMINT A TELEPÜLÉSEN LÉVŐ MUNKAHELYI KÖTELES POLGÁRI
VÉDELMI SZERVEZETEK MEGALKÍTÁSÁBAN, AZ ODA, A
POLGÁRMESTER ÁLTAL HATÁROZATTAL BEOSZTOTT,
SZEMÉLYEKSEL KAPCSOLATOS FELADATOK ELVÉGZÉSÉBEN.

A legnagyobb kérdés, feladat (a köteles pv. szervezet)

Változások hatása az önkormányzatokra

A polgármester (a fővárosban a főpolgármester) az illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülés és a védekezés feladatait. E feladatok végrehajtására – a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve egyetértésével – közfoglalkoztatási támogatást igényelhet az erre a célra létrehozott költségvetési előirányzat terhére, a külön jogszabályban meghatározottak szerint.

(2) A polgármester a felkészülés keretében:

c) gyakorolja katasztrófavédelmi ügyekben az elsőfokú polgári védelmi hatósági jogkört, amit jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe,¹⁰

(1) A polgármester illetékességi területén ellátja a védelmi és biztonsági tevékenységekkel kapcsolatos, jogszabályban és a helyi védelmi bizottság által számára megállapított, települési szintű feladatokat, irányítja és összehangolja azok végrehajtását.

(2) A polgármester a védelmi és biztonsági tevékenységre való települési szintű felkészülés keretében:

c) gyakorolja az elsőfokú polgári védelmi hatósági jogkört, amit jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe,¹¹

10. 2011. évi CXXVIII. törvény, 15.§ (2022.11.01. előtti állapot)

11. 2021. évi XCIII. törvény 58.§ (2022.11.01. utáni állapot)

Változások hatása az önkormányzatokra

(1) Mentess a polgári védelmi kötelezettség alól:

d) a gyermeket saját háztartásában egyedül nevelő szülő, a gyermek 14 éves koráig,

e) a szülő, ha 3 vagy ennél több 14 éven aluli gyermekét gondozza,¹²

vér szerinti, örökbefogadott vagy nevelt gyermek eltartásáról gondoskodni, ideértve azt a nevelt gyermeket is, akit a kötelezett legalább egy évet tart el saját háztartásában, vagy akit a gyámhatóság döntése alapján családbafogadó gyámként vagy gyermekvédelmi nevelőszülőként nevel és nevelési feladatait a védelmi és biztonsági kötelezettség teljesítése miatt nem tudná teljesíteni,¹³

12. 2011. évi CXXVIII. törvény, 54.§ (2022.11.01. előtti állapot)

13. 2021. évi XCIII. törvény 10.§ (2022.11.01. utáni állapot)

Változások hatása az önkormányzatokra

(1) Mentés a polgári védelmi kötelezettség alól:

f) a Magyar Honvédség tényleges és tartalékos állományú, a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagja, e szervek alkalmazottja, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal foglalkoztatottja,¹⁴

e) az alkotmánybíró és az Alkotmánybíróság Hivatalának foglalkoztatottja, a bíró, az ügyész, a közjegyző, a bírósági végrehajtó

f) a Honvédség tényleges állományú, a rendvédelmi szervek, a nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint az Országgyűlési Őrség hivatásos állományú tagja, e szervek alkalmazottja,

n) a léginavigációs szolgáltatást ellátó szervezet személyzete,

o) a létfontosságú rendszerelem kritikus munkakörben foglalkoztatottja¹⁵

14. 2011. évi CXXVIII. törvény, 54.§ (2022.11.01. előtti állapot)

15. 2021. évi XCIII. törvény 10.§ (2022.11.01. utáni állapot)

Összefoglalás:

Ki az a közbiztonsági referens?

És mit csinál?

Összefoglalva kijelenthetjük, hogy a közbiztonsági referensek továbbra is a felkészülési-, védekezési- és helyreállítási időszakokban látják el feladataikat, a polgármesterek döntéseinek előkészítésével, azok szakmai támogatásával, ezzel is jelentős mértékben hozzájárulva a védelmi igazgatás polgári védelmi feladatainak ellátásához.

A VBÖ ugyan hozott változásokat a közbiztonsági referens feladatkörében, de alapjában véve a meglévő önkormányzati rendszerre alapozott az összkormányzati koordináció megközelítésére figyelemmel,¹⁶ így ez a minimális változás, a rendszer alapszintű átrendezése, újraépítése nélkül fejlesztette a védelmi és biztonsági igazgatást.

Felhasznált irodalom

KÁDÁR P., TILL SZ. (2022): A védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásának biztosítékai a Vbö. tükrében. In: Kádár P. (2022): *Védelmi-biztonsági Szabályozási és Kormányzástani Műhelytanulmányok 2022/21.* 4-58.

MUHORAY Á. (2017): A polgári védelem helye a modern katasztrófavédelemben. *Hadmérnök 12(2).* 188-200.

2011. évi CXXVIII. törvény

2011. évi CXIII. törvény

2019. évi CV. törvény

2021. évi XCIII. törvény

234/2011. (XI. 10.) korm. rendelet

427/2022. (X. 28.) korm. rendelet

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

mta.hu

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS TANÁCS

A KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM ÚNKP-23-3-1-NKE-75 KÓDSZÁMÚ
ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS
INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

